

# Schemagerichte therapie

## Behandeling van persoonlijkheidsproblematiek in de Basisgeneralistische GGZ

### Algemeen

#### Ontwikkeling en opzet

De effectiviteit van schematherapie bij Borderline persoonlijkheidsstoornissen is al intensief onderzocht, maar ook cliënten met andere persoonlijkheidsproblematiek profiteren in grote mate van schematherapie, zodanig dat er na afloop van de behandeling niet meer wordt voldaan aan de criteria van een persoonlijkheidsstoornis. Ook op het gebied van recidiverende angst- en stemmingsstoornissen blijkt schematherapie goede resultaten te boeken. Hoewel het toepassen van kortdurende schematherapie met name is uitgewerkt en onderzocht in groepstherapie, is er inmiddels ook ruime ervaring met de toepassing hiervan in individuele therapie.

Door de veranderingen in de zorg komt zwaardere problematiek in de Basisgeneralistische GGZ terecht. Het behandelen van (milde) persoonlijkheidsproblematiek is daardoor niet meer voorbehouden aan de Specialistische GGZ, maar roept wel de vraag op wat haalbaar is binnen de beperkte behandelduur van de BGGZ. Het kunnen toepassen van kortdurende schematherapie vereist gedegen kennis en kunde op het gebied van de schematherapie, enerzijds om de haalbaarheid van kortdurende schematherapie goed te kunnen inschatten, anderzijds om schematherapie in verkorte vorm goed te kunnen uitvoeren en te voorkomen dat dit slechts losse technieken zijn die aan een cognitief gedragstherapeutische behandeling worden toegevoegd. In de cursus wordt dan ook ruim aandacht besteed aan diagnostiek en indicatiestelling. Daarnaast ligt de focus op de therapeutische relatie, het werken met schema's en schemamodi, limited reparenting en experiëntiële technieken. Ook de invloed van de eigen schema's van de therapeut komt aan de orde.

De cursus richt zich inhoudelijk op het verdiepen van de kennis van de schematheorie en schematherapeutische technieken om vervolgens aandacht te besteden aan de toepassingen bij kortdurende behandeling van persoonlijkheidsproblematiek. Aan de hand van casuïstiek wordt veel praktisch geoefend met de verschillende technieken, zowel op het gebied van diagnostiek als behandeling. Er wordt veel in subgroepen gewerkt, waarbij de docent gerichte feedback geeft. Werkvormen zijn onder andere demonstraties, rollenspellen, schriftelijke opdrachten en discussies.

#### Cursusdata en locatie

Data: 28 september, 12 oktober, 9 november en 7 december 2017

Locatie: Utrecht

Aantal deelnemers: maximaal 14

Kosten: € 1150,-

#### Accreditatie

Accreditatie is toegekend door het register Schematherapie en aangevraagd bij de VGCT en NIP-ELP.

#### Docent

Mevr. drs. F.K. (Fieke) Bosma, GZ-psycholoog, Supervisor VGCT en Supervisor register Schematherapie  
BIG-registratienummer 99063486425

VGCT lidmaatschapsnummer 5689

fiekebosma@gmail.com

## Onderwerpen

De volgende onderwerpen komen aan bod:

- Theoretisch model van schemagerichte therapie en wetenschappelijke evidentie
- Diagnostiek en indicatiestelling, specifiek voor toepassing van SFT in de BGGZ
- Observatie en inzet van meetinstrumenten
- Maken van een casusconceptualisatie, functieanalyses en betekenisanalyses
- Schematherapeutische interventies: experiëntiële, cognitieve en gedragsmatige technieken
- Opstellen van een behandelplan in schematermen
- Opzet van de schematherapeutische behandeling in de BGGZ
- Therapeutische houding en hanteren van de therapeutische relatie
- Afsluiten van de behandeling en terugvalpreventie

## Leerdoelen

- Kunnen inschatten bij welke diagnose, problematiek en omstandigheden schematherapie geïndiceerd is, met specifieke aandacht voor indicatiestelling binnen de BGGZ
- Inzicht hebben in de schematheorie en het schematherapeutisch model
- Schema's en schemamodi herkennen en de functie hiervan analyseren
- Kennis hebben van de verschillende basisbehoeften en de therapeutische relatie (limited reparenting) hierop kunnen afstemmen
- Een casusconceptualisatie opstellen en functie- en betekenisanalyses toepassen binnen de (kortdurende) schematherapie
- Psycho-educatie geven over schematherapie en de specifieke schema's / modi van de cliënt
- De verschillende schemamodimodellen kunnen toepassen in de praktijk, met name cluster C
- Een schematherapeutisch behandelplan opstellen, met name bij persoonlijkheidsproblematiek in de BGGZ
- De therapeutische relatie hanteren (limited reparenting, empathische confrontatie, limit setting, omgaan met eigen schema's)
- Experiëntiële technieken kunnen toepassen bij disfunctionele schemamodi; meerstoelentechniek, imaginatie en rescripting, modidialoog, etc.
- Cognitieve technieken kunnen toepassen bij disfunctionele schema's en modi; cognitief dagboek, flashcards, geldigheid van schema's toetsen, dialoog met gezonde kant, etc.
- Gedrag patronen doorbreken bij disfunctionele schema's en modi; imaginatie, rollenspel, huiswerk, etc.
- Eigen schema's en modi kunnen herkennen die een rol spelen in de therapeutische relatie

Naast de algemene leerdoelen wordt van de cursisten verwacht dat zij voor aanvang van de cursus individuele leerdoelen opstellen. Deze worden aan het einde van de cursus geëvalueerd.

## Literatuur

### ***Aan te schaffen***

Young, J.E., Klosko J.S., & Weishaar, M.E. (2005). Schemagerichte therapie. Handboek voor therapeuten. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

Van Vreeswijk, M. & Broersen, J. (2017) Handleiding kortdurende schematherapie. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

*Evt. kun je ook de werkboeken aanschaffen, dit is niet verplicht*

Genderen, H. van, Jacob, G. & Seebauer, L. (2012). Patronen doorbreken. Negatieve gevoelens en gewoonten herkennen en veranderen. Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds

Young, J.E., & Klosko, J.S. (1999). Leven in je leven. Leer de valkuilen in je leven kennen. Lisse: Swets en Zeitlinger

### ***Te lezen/ te lenen / aan te schaffen***

Vreeswijk, M. van, Broersen, J. & M. Nadort (red) (2008). Handboek Schematherapie. Theorie, praktijk en onderzoek. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

Van Vreeswijk, M., Broersen, J. & Nadort, M. (eds). , 2012, The Wiley-Blackwell Handbook of Schema Therapy. Theory, research, and practice. Malden: Wiley-Blackwell.

Genderen, H. van & Arntz, A., 2010, Schematherapie bij borderline persoonlijkheidsstoornis. Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds.

### **Relevante websites**

[www.schematherapie.nl](http://www.schematherapie.nl)

[www.schematherapysociety.org](http://www.schematherapysociety.org)

[www.moeilijkemensen.nl](http://www.moeilijkemensen.nl)

[www.schematherapy.com](http://www.schematherapy.com)

[www.disarmingthenarcissist.com](http://www.disarmingthenarcissist.com)

[www.schematherapy.nl](http://www.schematherapy.nl)

### **Toetsing**

Theoretische vaardigheden worden getoetst door middel van inbreng bij discussies en het maken van een casusverslag. Hierin wordt aan de hand van een eigen casus het opstellen van een casusconceptualisatie, functie- en betekenisanalyses en behandelplan getoetst. Praktische vaardigheden worden gedurende de cursus door de docent geëvalueerd aan de hand van observaties van rollenspellen en inbreng bij discussies.

# Inschrijvingsformulier

## Schematherapie in de BGG

Achternaam	
Voorletters	
Voorvoegsels	
Roepnaam	
Sekse	<input type="checkbox"/> Vrouw <input type="checkbox"/> Man
Geboortedatum	
Straat	
Huisnummer	
Postcode	
Woonplaats	
Telefoon	
Telefoon 2	
E-mail	

Jaar van afstuderen	
Studierichting	
Lidmaatschappen	<input type="checkbox"/> VGCT Registratienummer: <input type="checkbox"/> NIP-ELP Registratienummer:

BIG-registratie	<input type="checkbox"/> GZ-psycholoog <input type="checkbox"/> Psychotherapeut <input type="checkbox"/> Klinisch psycholoog <input type="checkbox"/> Psychiater  Registratienummer:
-----------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Ervaring met schematherapie	<input type="checkbox"/> Geen eerdere cursus schematherapie <input type="checkbox"/> Basiscursus schematherapie (25 uur) <input type="checkbox"/> Basis- en vervolgcursus (50 uur) <input type="checkbox"/> Anders, namelijk...
-----------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Hierbij schrijft ondergetekende zich in voor de cursus Schematherapie in de BGGZ en verklaart akkoord te gaan met de inschrijvingsvoorwaarden.

Datum

Handtekening

# Inschrijvingsvoorwaarden

## Schematherapie in de BGGZ

### ***Inschrijven***

- Inschrijven kan door een inschrijvingsformulier te sturen naar [fiekebosma@gmail.com](mailto:fiekebosma@gmail.com)
- Wie het inschrijfformulier invult en opstuurt verbindt zich daarmee aan de annuleringsvoorwaarden (zie annuleren)
- Na ontvangst van het inschrijfformulier ontvangt u via mail een bevestiging en een factuur.
- Cursisten worden toegelaten op volgorde van binnenkomst van inschrijving, mits aan de betalingsvoorwaarden is voldaan (binnen 14 dagen na dagtekening van de factuur). Na betaling wordt uw plaats in de cursus via mail definitief bevestigd.
- Na het insturen van het inschrijfformulier heeft u wettelijk recht op 14 dagen bedenktijd

### ***Betalen***

U ontvangt via mail een factuur voor de cursus. Op verzoek kan de factuur per post worden verstuurd. Het in rekening gebrachte bedrag dient u binnen 14 dagen na dagtekening te voldoen. Eventuele kosten van herinnering of incasso worden op de cursist verhaald. Betaling dient voor aanvang van de cursus binnen te zijn.

### ***Annuleren***

Annuleren kan alleen via [fiekebosma@gmail.com](mailto:fiekebosma@gmail.com). Bij annulering meer dan 8 weken voor aanvang van de cursus zijn geen kosten verschuldigd. Wie tussen 8 en 4 weken voor aanvang van de cursus annuleert is 50% van de kosten verschuldigd. Eventueel betaalde bedragen worden gerestitueerd. Bij annulering binnen 4 weken voor de start van de cursus bent u 100% van de kosten verschuldigd. Bij verhindering is een plaatsvervanger welkom, mits deze voldoet aan de vooropleidingseisen.

Bij te weinig deelnemers (minimaal 8 personen) gaat de cursus niet door. Betaalde bedragen worden dan binnen 14 dagen gerestitueerd.

Bij uitval van de docent door overmacht zal deze zich tot het uiterste inspannen om adequate vervanging te regelen. Indien dit niet mogelijk blijkt te zijn, zal zo spoedig mogelijk een alternatieve lesdatum worden gepland. In dit geval heeft de cursist geen recht op (schade)vergoeding of vergoeding van (extra) reiskosten. De extra kosten voor de verzorging van lesdagen die hieruit voortvloeit zijn voor de docent. Uitval van de docent door overmacht alsmede een hierdoor gewijzigde lesdatum zijn geen redenen voor kosteloze annulering of ontbinding door de cursist.

### ***Informatie***

Cursisten krijgen voorafgaand aan de cursus informatie toegestuurd met een gedetailleerd draaiboek van de te volgen cursus. Hierin staat vermeld wat verwacht wordt van de cursist, het programma van de cursus, de eindtermen en toetsvormen.

De cursist mag 10% van de lessen hebben gemist. Gemiste bijeenkomsten kunnen niet worden ingehaald bij een andere cursus. Herkansing van een eventuele (schriftelijke) toets of opdrachten is eenmalig mogelijk in overleg met de docent.

### ***Vertrouwelijkheid***

Zonder schriftelijke toestemming van de cursist zelf zal geen informatie aan derden worden verstrekt over deelnemers aan de cursussen.

## ***Klachtenregeling***

Wanneer u een klacht heeft over de cursus, dient u dit binnen 8 dagen na afloop van de cursus schriftelijk en nauwkeurig omschreven te melden. Na verloop van genoemde termijn vervalt het recht op reclame. Het in behandeling nemen van de klacht schort de betalingsverplichting niet op. Binnen één week na ontvangst van uw klacht krijgt u een bevestiging van ontvangst. Uw klacht wordt binnen zes weken behandeld. Mocht voor de behandeling van de klacht meer tijd nodig zijn, dan wordt klager daarvan schriftelijk op de hoogte gesteld. Klachten worden vertrouwelijk behandeld. Klachten en de wijze van afhandeling worden geregistreerd en voor de duur van twee jaar bewaard.

Indien de cursist na klachtafhandeling door de verantwoordelijke docent hier geen genoegen mee neemt, dan kan de cursist bij de accreditatieverlenende instelling, waaronder de VGCT een klacht neerleggen. Het College van Beroep en de vertrouwenspersonen van deze Vereniging behandelen klachten optredend tussen (aanstaand) leden van de Vereniging (zie [www.vgct.nl](http://www.vgct.nl)). Het oordeel van het CvB van de VGCT is bindend. Eventuele consequenties worden na uitspraak binnen vier weken opgevolgd.